

ฉบับที่ 61/2565

วันที่ 11 เมษายน 2565

ผลการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน ครั้งที่ 8 การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน ครั้งที่ 26 และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ 8 เมษายน 2565 ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

นายพรชัย ฐีระเวช ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลัง แถลงว่า นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียน (ASEAN Finance Ministers and Central Bank Governors' Meeting: AFMGM) ครั้งที่ 8 การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน (ASEAN Finance Ministers' Meeting: AFMM) ครั้งที่ 26 และการประชุมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ในวันที่ 8 เมษายน 2565 ซึ่งเป็นวันที่ 2 ของการประชุม ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยมีรองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจและการคลัง และผู้ว่าการธนาคารกลางราชอาณาจักรกัมพูชา เป็นประธานร่วมของกรอบการประชุม AFMGM ประจำปี 2565 ภายใต้แนวคิดหลัก “อาเซียน ร่วมจัดการความท้าทายไปด้วยกัน” (ASEAN A.C.T.: Addressing Challenge Together) ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

1. การประชุมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังและผู้ว่าการธนาคารกลางอาเซียนกับสถาบันการเงินระหว่างประเทศ ที่ประชุมได้หารือในประเด็นสถานการณ์เศรษฐกิจโลกและภูมิภาคอาเซียน รวมถึงแนวทางการดำเนินนโยบายของภาครัฐเพื่อให้เศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนฟื้นตัวได้อย่างเท่าเทียม ทัวถึง และมีภูมิคุ้มกัน ในการนี้ ผู้แทนสถาบันการเงินระหว่างประเทศได้เสนอแนวนโยบายเพื่อการฟื้นฟูเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนไว้ 3 แนวทางหลัก ได้แก่ (1) เสริมสร้างความร่วมมือในภูมิภาคเพื่อการฟื้นตัวที่แข็งแกร่ง (2) พัฒนาแนวทางในการระดมทรัพยากรภายในประเทศ อาทิ การปฏิรูปภาษี เพื่อเป็นแหล่งงบประมาณให้รัฐบาลใช้ในการดำเนินการฟื้นฟูเศรษฐกิจ และ (3) เพิ่มการลงทุนเพื่อการเติบโตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและทั่วถึง และสนับสนุนการเปลี่ยนผ่านไปสู่เศรษฐกิจคาร์บอนต่ำและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กล่าวถึงสถานการณ์เศรษฐกิจไทยที่คาดว่าจะในปี 2565 จะขยายตัวที่ร้อยละ 3.0 – 4.0 ต่อปี โดยมีแรงขับเคลื่อนสำคัญจากแนวโน้มการฟื้นตัวของภาคการบริโภคภายในประเทศ สถานการณ์ภาคการท่องเที่ยวที่เริ่มปรับตัวดีขึ้น และการส่งออกที่ขยายตัวได้ดีจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก รวมถึงการกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยมาตรการของภาครัฐที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ปัจจัยที่อาจส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจและยังต้องเฝ้าระวัง ได้แก่ สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ที่อาจยืดเยื้อ ปัญหาความเปราะบางด้านตลาดแรงงานและหนี้ครัวเรือน ความขัดแย้งระหว่างรัสเซีย-ยูเครน และราคาสินค้าอุปโภคบริโภคที่ปรับตัวสูงขึ้น นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังยังได้เน้นย้ำความสำคัญของการระดมทรัพยากรในประเทศ เช่น การปฏิรูปภาษี การผ่อนปรนกฎเกณฑ์ด้านการคลังบางประการ

เป็นต้น ทั้งนี้ ในส่วนของสถาบันการเงินระหว่างประเทศต่าง ๆ ควรพิจารณาผ่อนปรนเงื่อนไขการให้กู้ยืมแก่ประเทศอาเซียน และกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา รวมทั้งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries) เช่น การปรับลดอัตราดอกเบี้ย และผ่อนปรนเกณฑ์การพิจารณาเงื่อนไขการปล่อยกู้ต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โลกในภาวะที่มีความผันผวนสูงและไม่ปกติ เพื่อให้รัฐบาลในประเทศต่าง ๆ สามารถมีพื้นที่การคลังเพียงพอในการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจที่ยั่งยืน ทั้งนี้ ภาครัฐได้ติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด และมีความเชื่อมั่นว่าประเทศไทยมีพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจที่ดี และพร้อมที่จะก้าวไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนร่วมกันกับทั้งเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียนและเศรษฐกิจโลก

2. การประชุม AFMM ครั้งที่ 26 ที่ประชุมได้หารือร่วมกันในประเด็นเศรษฐกิจที่สำคัญ เช่น สถานการณ์เศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน ข้อริเริ่มด้านโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมต่อของอาเซียน เป็นต้น และติดตามความคืบหน้าและร่วมพิจารณาให้การรับรองประเด็นสำคัญภายใต้ความร่วมมือทางการเงินอาเซียน (ASEAN Financial Cooperation) ทั้งสิ้น 7 ประเด็น ได้แก่ (1) การจัดหาเงินทุนเพื่อโครงสร้างพื้นฐาน (2) ความร่วมมือด้านการประกันภัย (3) โครงการการบริหารการเงินและการประกันภัยด้านภัยพิบัติสำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน (4) ความร่วมมือด้านศุลกากรในอาเซียน (5) การป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและการต่อต้านการสนับสนุนทางการเงินแก่การก่อการร้าย (6) คณะทำงานด้านภาษีอากรของอาเซียน และ (7) ความคืบหน้าการดำเนินการของหน่วยงานกำกับดูแลตลาดทุนอาเซียน (ASEAN Capital Markets Forum: ACMF)

ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กล่าวสนับสนุนให้ประเทศสมาชิกร่วมมือกันในการเชื่อมโยงข้อมูลหนังสือรับรอง เช่น ใบขนสินค้าอาเซียน หนังสือรับรองอนามัยพืชแบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของอาเซียน (ASEAN Single Window: ASW) เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ ยังสนับสนุนการพัฒนามาตรฐานตราสารหนี้ส่งเสริมความยั่งยืนอาเซียนเพื่อความครอบคลุม ยั่งยืน และเชื่อมโยง (ASEAN Sustainability Linked Bond Standard for Inclusiveness, Sustainability, and Connectivity) ที่สอดคล้องกับการดำเนินการของ ACMF พร้อมทั้งสนับสนุนด้านการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้ให้เหมาะสมในการจัดเก็บรายได้ภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้กล่าวสนับสนุนให้มีความร่วมมือด้านสินทรัพย์ดิจิทัล โดยให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล รวมถึงมุมมองด้านการกำกับของประเทศไทยอาเซียน และพร้อมประสานงานระหว่างคณะทำงานที่เกี่ยวข้องในอาเซียนด้วย และได้กล่าวชื่นชมการดำเนินการของกองทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในอาเซียน (ASEAN Infrastructure Fund: AIF) ในการสนับสนุนเงินทุนเพื่อพัฒนาการเชื่อมโยงในอาเซียน พร้อมทั้งสนับสนุนให้ AIF พิจารณาให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงการโครงสร้างพื้นฐานด้านพลังงานสะอาด (Clean Energy) และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

3. การประชุม AFMGM ครั้งที่ 8 ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและรับฟังข้อเสนอแนะเชิงนโยบายกับผู้แทนภาคเอกชน ซึ่งประกอบด้วย สภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน (ASEAN Business Advisory Council: ASEAN-BAC) สภาที่ปรึกษาธุรกิจสหภาพยุโรป-อาเซียน (EU-ASEAN Business Council: EU-ABC) และสภาที่ปรึกษาธุรกิจอาเซียน-สหรัฐอเมริกา (US-ASEAN Business Council: US-ABC) โดยทั้ง 3 หน่วยงานได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการยกระดับด้านการเงินที่ยั่งยืน เช่น การพัฒนาตลาดคาร์บอนในอาเซียน การจัดทำเกณฑ์การจัดหมวดหมู่

ด้านการเงินที่ยั่งยืนของอาเซียน การลงทุนในโครงการในมิติด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมทั้งการพัฒนาระบบดิจิทัลเพื่อส่งเสริมด้านการค้าและการทำธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการชำระเงินข้ามประเทศเพื่อส่งเสริมการค้าการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้หารือและติดตามความคืบหน้าการดำเนินการตามแผนงานประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ค.ศ. 2025 (ASEAN Economic Community (AEC) Blueprint 2025) รวมทั้งความคืบหน้าของความร่วมมือภายใต้กรอบการประชุม AFMM ซึ่งได้แก่ แผนงานการบูรณาการทางการเงินของอาเซียน (Roadmap for Monetary and Financial Integration of ASEAN: RIA-Fin) และความร่วมมือด้านการเงินที่ยั่งยืนของอาเซียน (ASEAN Sustainable Finance Cooperation) ในส่วนของการพัฒนาเกณฑ์การจัดหมวดหมู่ด้านการเงินที่ยั่งยืนของอาเซียน (ASEAN Taxonomy) เวอร์ชันที่ 1

ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้สนับสนุนข้อเสนอของสภารัฐกิจทั้ง 3 แห่ง ในประเด็นที่ผลักดันให้มีการส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัลในอาเซียน และได้กล่าวถึงการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของประเทศไทยในการดำเนินนโยบายการคลังเพื่อกระตุ้นและฟื้นฟูเศรษฐกิจภายในประเทศ เช่น โครงการบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน เป็นต้น อนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้ขอให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเร่งดำเนินกระบวนการภายในประเทศเพื่อให้สามารถมีการลงนามในร่างพิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงินภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS) ฉบับที่ 9 ได้สำเร็จภายในปี 2565

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังได้มีข้อเสนอแนะในการพัฒนา ASEAN Taxonomy เวอร์ชันที่ 1 ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดหมวดหมู่กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการลงทุนในภาคเศรษฐกิจจริงในกรอบอาเซียนเพื่อส่งเสริมความยั่งยืน ที่ควรคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาของประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ และควรเป็นที่ยอมรับในระดับนานาชาติ

ในการประชุมวันที่ 8 เมษายน 2565 ได้มุ่งที่จะสร้างความตระหนักถึงความสำคัญในการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจดิจิทัลและการมุ่งไปสู่การพัฒนาด้านการเงินที่ยั่งยืน ซึ่งประเทศไทยได้ให้ความสำคัญและผลักดันให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การดำเนินมาตรการด้านการคลังที่ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มขึ้น การออกพันธบัตรรัฐบาลเพื่อนำมาใช้ในการดำเนินโครงการต่าง ๆ ที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บรรเทาปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และส่งเสริมการเติบโตอย่างยั่งยืน รวมไปถึงแผนปฏิบัติการด้านการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG (Bio-Circular-Green Economy) เป็นต้น

สำหรับการประชุม AFMM และ AFMMG ครั้งต่อไปในปี 2566 จะมีสาธารณรัฐอินโดนีเซียเป็นเจ้าภาพ โดยคาดว่าจะจัดขึ้นในช่วงปลายเดือนมีนาคม – ช่วงต้นเดือนเมษายน 2566